

**Predtekmovanje državnega prvenstva
v gradbeni mehaniki
za učence 3. letnikov
srednjih gradbenih šol Slovenije
12. april 2006**

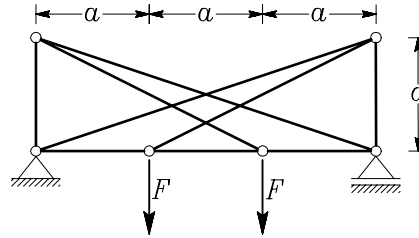
Navodila za reševanje nalog:

- čas za reševanje nalog je omejen na dve uri (120 minut),
- vse štiri naloge so enako ovrednotene (vsaka velja 25% skupne ocene),
- naloge morate reševati samostojno,
- pišite (in rišite) na bele papirje A4 formata,
- pišite le na eno stran listov,
- na enem listu naj ne bo rešitev za dve ali več nalog (reševanje vsake naloge naj dijaki zapišejo na nov list),
- pri reševanju nalog lahko dijaki uporabljajo žepne računalnike, uporaba osebnih računalnikov ni dovoljena,
- uporaba priročnikov in druge literature ni dovoljena,
- na vsak list, ki ga oddate, se morate čitljivo podpisati.

Naloga za 3. letnike

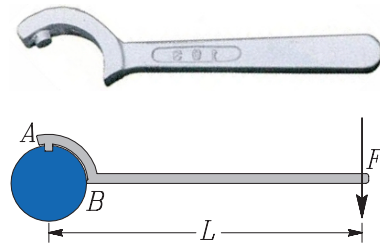
1. naloga

Določi osne sile v prikazanem paličju! Velikost sile $F = 10 \text{ kN}$, dolžina a pa je 2 m.

2. naloga

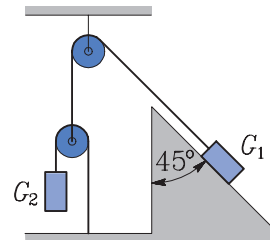
Določi velikost in smer dveh sil A in B , s katerima ključ zaradi sile $F = 0.3 \text{ kN}$ deluje na vijak! Premer vijaka je $\phi = 18 \text{ mm}$. Upoštevaj, da v točki B ni trenja. $L = 15 \text{ cm}$.

3. naloga

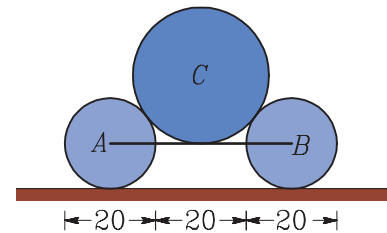
Ugotovi, kolikšen najmanj mora biti koeficient trenja med kvadrom G_1 in poševno podlago, da bo sistem miroval! Upoštevaj, da sta škripca in vrv breztežna.

$G_1 = 1 \text{ kN}$,
 $G_2 = 0.4 \text{ kN}$.

4. naloga

Trije hlodi dolžine 6 m so položeni na ravno podlago tako, kot je prikazano na sliki. Da se spodnja hloda ne bi odkotalila, smo ju na obeh koncih pritrdili z vrvema, ki sta na hloda pripeta v točkah A in B . Polmer manjših dveh hlodov je $r_1 = 10 \text{ cm}$, polmer zgornjega pa je $r_2 = 15 \text{ cm}$. Določi silo v vrveh, če je specifična teža lesa $\gamma_l = 6 \text{ kN/m}^3$. Upoštevaj, da med hlodi ter hlodoma in podlago ni trenja.

**Predtekmovanje državnega prvenstva
v gradbeni mehaniki
za učence 4. letnikov
srednjih gradbenih šol Slovenije
12. april 2006**

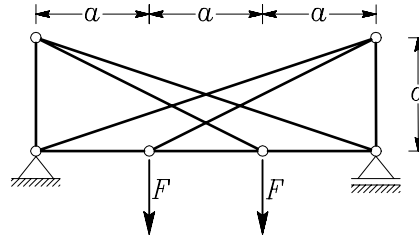
Navodila za reševanje nalog:

- čas za reševanje nalog je omejen na dve uri (120 minut),
- vse štiri naloge so enako ovrednotene (vsaka velja 25% skupne ocene),
- naloge morate reševati samostojno,
- pišite (in rišite) na bele papirje A4 formata,
- pišite le na eno stran listov,
- na enem listu naj ne bo rešitev za dve ali več nalog (reševanje vsake naloge naj dijaki zapišejo na nov list),
- pri reševanju nalog lahko dijaki uporabljajo žepne računalnike, uporaba osebnih računalnikov ni dovoljena,
- uporaba priročnikov in druge literature ni dovoljena,
- na vsak list, ki ga oddate, se morate čitljivo podpisati.

Naloga za 4. letnike

1. naloga

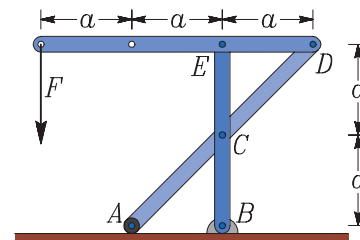
Določi osne sile v prikazanem paličju! Velikost sile $F = 10 \text{ kN}$, dolžina a pa je 2 m.

2. naloga

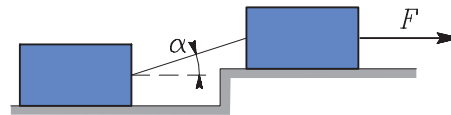
Konstrukcija na sliki je nepomično členkasto podprta v točki B , v točki A pa se lahko premika le v vodoravni smeri. Določi strižne sile v členkih C , D in E , ki jih morajo prevzeti te vezi!

$a = 1 \text{ m}$,
 $F = 2 \text{ kN}$.

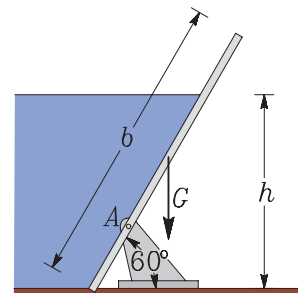
3. naloga

Z vodoravno silo F vlečemo dve z vrvjo povezani kladi, kot je prikazano na sliki. Podlaga na spodnji stopnici je bolj hrapava kot na zgornji ($k_{t,\text{spodaj}} = 0.5$, $k_{t,\text{zgoraj}} = 0.25$). Določi zvezo med kotom α in silo F , ki je potrebna, da lahko vlečemo kladi! Izračunaj silo F za tri izbrane vrednosti α in nariši graf odvisnosti $F(\alpha)$! Teža klade je 10 kN.

4. naloga

Določi kritično višino vode h_{max} pri samodejni zapornici, ki jo prikazuje slika! Prečni del zapornice z dolžino $b = 1.2 \text{ m}$ je v točki A členkasto pritrjen na nepomično podporo. Lega točke A je na četrtini preničnega dela zapornice. Zapornica je široka 1 m, prečni del pa tehta 0.5 kN. Pri računu upoštevaj, da je specifična teža vode enaka 10 kN/m^3 .

Prikazana zapornica ima veliko pomanjkljivost: odpre se tudi v primeru, ko je voda zelo nizka pri h_{min} . Določi tudi to višino in poskusi podati navodila, kako bi to pomanjkljivost odpravil.